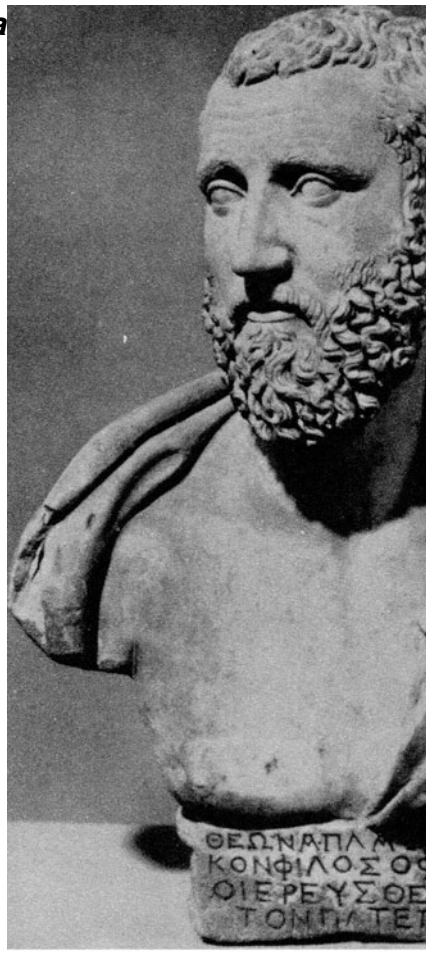
ÜNLÜ BİR FİLOZOF, MATEMATİKÇİ VE ASTRONOMİ BİLGİNİ:

SMYRNA'LI THEON

17. yüzyılda İzmir'den Marsilya'ya kaçırılan ve şimdi Capitol Müzesi'nde bulunan mermer bir büstün üzerinde şunlar yazılıdır: **«*Rahip Theon, babası olan Pla***

Smyrna'lı Theon'
oğlu tarafından yaptırılan

ton'cu filozof Theon'u (onurlandırdı)». Oğlu tarafından bir büstle onurlandırılan bu kişi, ünlü bilgin Ptolemaios'un da olasılıkla kendisinden *Matemati kçi Theon* diye bahsettiği, Roma devrinin ünlü felsefe, matematik ve astronomi bilgini Smyrna'lı Theon'dan başkası değildir.

Bilim adamlarının bu büstü Hadrianus dönenime tarihledikleri dikkate alınırsa, Theon İ.S. 1. yüzyılın sonları ile 2. yüzyılın ilk yarısında yaşamış olmalıdır. Aynı adı taşıyan diğer bazı ünlü kişilerden ayırmak üzere Yaşlı Theon de diye adlandırılan bu kişi, başta Platon olmak üzere, birçok ünlü filozof ve matematik bilginlerinin eserleri hakkında yorumlar kaleme almıştı. Bilinir ki, Theon'un yaşadığı devirde Smyrna'daki *Mouseion* adı verilen ünlü okul özellikle Platoncu felsefe konusunda hayli güçlüydü. Kuşkusuz Theon da bu okulda ders veren ünlü hocalardan biriydi.

Theon'dan günümüze ulaşabilen en önemli eser, *Platon'u Anlamak İçin Gerekli Matematik Bilgileri* (*Expositio rerum Mathematicarum ad Legendum Platonem Utilium*) adını taşımaktadır. Bu eser, Platon'un bir yorumu olmaktan çok, matematik öğrencileri için yazılmış bir elkitabıdır. Theon daha çok kendinden önceki düşünürlerin fikirlerini bir araya toplamış ve Matematik, Geometri, Müzik ve Astronomi arasındaki ilişkileri ortaya koymuştu. Zaten kendisi de

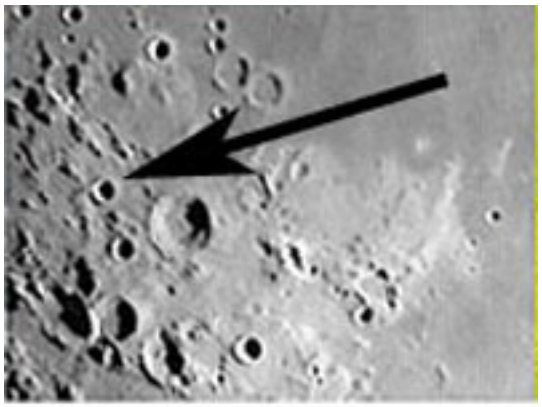
«

Ben anlattığım şeyleri kendi keşfim gibi göstermiyorum; yalnızca benden önceki geleneğin bilgilerini aktarıyorum

»

demek suretiyle büyük bir alçakgönüllülük göstermişti.

Theon'un eseri 3 ana bölümden oluşmaktadır: İlk bölümde Sayı çeşitleri ve bunlarla il

Aydaki, adını Smyrna'lı Theon'dan alan Yaşlı Theon Krateri (Theon Senior Crater)